

K O B R A

KULTURNÍ OBČASNÍK REGIONÁLNÍCH
AUTORŮ

PROSINEC 2016*** ROČNÍK XVII.*** ČÍSLO 12

Cítát inspirující:

Většině lidí, kteří něco publikují, vystavují, sdělují něco veřejnosti, záleží na tom, co si o tom lidé myslí.

Marie Šťastná – Literární noviny 9/2016

VÁNOČNÍ CHVĚNÍ

Václav Franc

Oči krajiny
Osleplé horečkou sněhu
Prosí o něhu
Jemná křídla vloček
Uniknout nemohu
Pohledům dětských oček
I slova padnou na znak
(Jen tak)
Pokud mně právě nejsou v patách
... jako sněženky jaru

P.S. Tato moje básnička vyšla na titulní straně Kobry č.12/2001, tedy před patnácti lety. Pamatujete?

OHLÉDNUTÍ ZA ROKEM 2016

Taky vám připadá, že čím jste starší, rok je kratší? Mně ano, protože už zase píši ohlédnutí za právě uplynulým rokem v literární oblasti v našem regionu.

Začnu trochu sobecky u sebe. Pro mě to byl rok veleúspěšný!!! Vedle vystoupení s DIVem, jsem měl možnost zúčastnit se čtení na Světu knihy v Praze (s Petrou Lustigovou), třikrát jsem vystupoval v Hradci Králové (Domov seniorů, Klub Café Pessoa, Infocentrum), na Šrámkově Sobotce, v Lysé nad Labem na Polabském knižním veletrhu, na Martinské poetické jeseni (s Ilonou Pluhařovou), možná jsem ještě na něco zapomněl. Kromě toho jsem se jako autor účastnil několika sborníků - „Rybáři odlivu“ (sestavil Vladimír Stibor), „O mužích a pro muže“ (vydalo Středisko východočeských spisovatelů), „Literáti na trati III“ (sestavil František Tylšar) a „Hej, Slované“ (nakladatelství Kmen), a to nepočítám sborníky za soutěží.

Podarilo se mi vydat sbírku poezie „Opuštěná hnízda dětství“ a knihu povídek „Vesnička“ (obojí Tribun EU), a ten druhý počín dokonce ještě jako e-knihu, čímž jsem si splnil i svoje přání, které jsem si dal v loňském roce. A v závěru roku jsem přidal i svoje vzpomínání na dětství v knížce „Dopis Ježíškovi.“

Pochopitelně musím vzpomenout další vydařený již 15.ročník Řehečské slepice, kde jsem byl dokonce v záhlaví programu, neboť ročník byl věnován „Životu a dílu Václava France.“

Byl jsem úspěšný na soutěžích, cením si 3.cenu v soutěži nakladatelství Stopa v konkurenci více než tří stovek autorů. Ale i další ocenění.

Podarilo se mi opět vydat 12 čísel Kobry (plus silvestrovskou a mimořádné vydání k Martinské poetické jeseni), 12 čísel ČAJe a tři přílohy RUMu do ČAJe (=RUMAJZL). Dařilo se mi hlavně psát další povídky a básně, takže pracuji a připravuji další knížky a sbírky, jak doufám, spatří světlo světa v příštím roce.

Když teď po sobě čtu, co jsem všechno stihl v roce 2016, tak si říkám, že to snad ani jeden člověk stihnout nemůže.

Ale pojďme se podívat na další aktivity v našem regionu hodně zaznamenání. Pochopitelně musím vzpomenout DIV, opět jsme vystupovali, a to především v jičínské knihovně (program „Loučení“ a „Den poezie“.) Nesmím zapomenout na stmeláč u Ilony a další drobné účasti a aktivity (MAPOJ, atp.). Chystáme i další projekty, ale nechci nic dopředu prozrazovat.

Potěšilo mě, že vyšel sborník českých a slovenských autorů „Řádky bez hranic – Riadky bez hraníc.“ Mimochodem přispěl jsem tam svým pojednáním o historii jičínsko – martinských literárních vztahů. Snad jen škoda, že ve sborníku chyběla ze slovenské strany řada autorů, kteří se na vztazích trvajících od roku 2003 podíleli jako například Thomka, Cíger, Šeliga, Šrenk a další.

Z naší strany potěšilo, že v Jičíně existují i další literární uskupení jako skupina R 170. Byl bych rád, kdybych tuto skupinu nebo aspoň některé její autory mohl představit třeba v ČAJi. A skupině přeji, aby neměla jepičí trvání. V každém případě ve sborníku jsou zajímavé příspěvky (raději nebudu jmenovat, aby autorky či autoři předčasně nezpychli) a rád bych viděl, jak právě tito mladí autoři budou dál ve své literární činnosti zrát.

Vzpomenu zároveň činnost Pavla Jonáka, který na okrese vede kurzy tvůrčího psaní. Zároveň bych rád připomněl i brožurku, která vzešla právě z jičínského psaní „Ženy perem. Literární úleky“, kde se představuje vedle Pavla Jonáka trojice autorek Tereza Beranová, Dita Hejzlarová a Michaela Rejlková .

Nesmím zapomenout na Dragu Zlatníkovou, která se v závěru roku dočkala vydání knihy Emira Kusturici „Cizinec v manželství," který opatřila českým překladem.

Nebo Martin Žantovský, který provedl korektury jedné z nejúspěšnějších knih roku 2015 Edo Jaganjace „Sarajevská princezna.“

Nebo Ilona Pluhařová, v závěru roku chystá vydání knihy. Stejně tak Monika Heyrovská (Eberlová) má rukopis, který nabídla nakladatelství Nebo Dana Beranová, která se dostala do prvního svazku čtyřdílné antologie ryze ženské fantastiky „Žena se lvem“. Kniha by měla vyjít někdy na počátku roku 2017. Máme se na co těšit!

Určitě jsem ještě na hodně věcí zapomněl. Třeba na to, že podle mého pokusu o zmapování úspěšnosti jičínských autorů na literárních soutěžích určitě někdo chybí. Ale i tak je žeň úspěšná, neboť o autorech z Jičínska se opět vědělo. Svědčí o tom více než deset ocenění (pochopitelně různé úrovně a konkurence), ale i tak je to úspěch.

Nechci ožивovat vzpomínky na dřívější literární uskupení, ale když se po čtvrt století jedno takové sdružení rozpadlo, možná si někteří říkali, že je to konec. Já byl optimistou a právě napsaná fakta ukazují, že jsem měl pravdu. Řeceno s klasikem „každého dne se něco končí – každého dne se něco počíná“. Možná právě konec jednoho uvolnil ruce některým z nás pro uskutečnění dalších dílčích cílů na své literární dráze. Takže nejsme vidět jen v Jičíně, což je dobře, moc dobře.

A vidíte, v Jičíně máme další skupinky literátů, jsou tu i nadějní solitéři třeba z vystoupení studentů Lepařova gymnázia v rámci programu „Loučení“ (díky za organizování Daně Beranové). A o některých výhoncích možná nemusím vůbec vědět. Rád o nich napíši v Kobře či ČAJi, pokud se dozvím.

Děkuji všem, kteří v jakékoliv míře přispěli k šíření kultury a literatury v našem regionu.

Chtěl bych poděkovat Knihovně Václava Čtvrtka v Jičíně, všem knihovnicím, které na nás myslí a poskytují nám podporu v naší činnosti. A těším se s nimi, jak v nejbližších letech knihovna ještě rozkvetе do krásy.

Možná to bude znít jako klišé, ale přeji všem čtenářům KOBRY hodně zdravíčka, literární inspirace a vůle, ať se v roce 2017 narodí hodně krásných knížek, sbírek, povídek či básní. Možná potom bude i svět krásnější.

Váš Václav

P.S. Když si čtu přehled všem kulturních aktivit v minulém roce, říkám si, proč to vlastně všechno děláme? A pak si vzpomenu, jak jsem stál v Praze před Hlavním nádražím s Řechečským kvartetem. A říkali jsme si, že kdyby nám někdo před deseti lety řekl, že budeme hrát a číst v Praze, tak bychom mu nevěřili. A ten hřejivý pocit u srdce, když Vám tleskají, je za všechny prachy.

VÍTE, ŽE ...

- Ve středu 9.listopadu se v rámci Dne poezie konalo v Knihovně Václava Čtvrtka v Jičíně literárně – hudební pásmo „Kytice a jiné literární horory,“ v rámci něhož vystoupili literáti se skupiny DIV (Dana Beranová, Ilona Pluhařová a Václav Franc) společně se Simonou Beranovou a skupinou Písničkáři Ze šuplíku. O programu vyšel článek (plus foto) v Nových Novinách v pátek 25.listopadu 2016 (autor Martin Žantovský) „Literární horory v podání miletínského rodáka.“

- V časopisu Unie českých spisovatelů „Literatura – Umění – Kultura“ (číslo 44/2016) ve středu 16.listopadu 2016 uveřejnil Václav Franc svoji povídku „Krypta.“ Zároveň v čísle vyšel článek Evy Frantinové „Pan doktor Václav Franc – 55!“ Viz <http://www.obrys-kmen.cz/> .

- Václav Franc vydal ve spolupráci s „Knihovnička.cz“ svoji knihu vzpomínek na dětství „Dopis Ježíškovi.“

-V rámci akce „Advent v Jičíně (26.11.-23.12.2016)“ se představí se svým autorským čtením Dana Beranová (4.12.), Václav Franc (11.12.) a Ilona Pluhařová (18.12.) vždy od 14:30 hodin. Celý program najdete na stránkách: <http://advent.jicin.cz/index.php> .

Václav

SILVESTROVSKÁ PŘÍLOHA

Stalo se již tradicí, že prosincová KOBRA má svoji silvestrovskou přílohu. Vejdou se tam zprávy, které by se do klasické KOBRY nevešly nebo příliš nehodily. Ale opět se dozvíte něco zajímavého. Třeba jak to vlastně bylo na petanquovém turnaji v Martině, co řekla paní docentka Kvočkuljaková o Václavu Francovi a třeba o tom, že konečně najde známá „chobotnice“ svoje místo.

Václav

OCENĚNÍ NA LITERÁRNÍCH SOUTĚŽÍCH AUTORŮ Z JIČÍNSKA V ROCE 2016

1.cena

- Josef JINDRA v literární soutěži Zpravodaje Šrámkovy Sobotky o nejlepší báseň se soboteckou tematikou, nejlépe zimní, za báseň „Sobotecké chumelení“.
- Ilona PLUHAŘOVÁ na Mělnickém Pegasu v kategorii poezie C (autoři nad 30let, kteří nevydali sbírku) za básně

2.cena

- Václav FRANC na soutěži „Hlinecký hrneček“ za povídku „Navzdory všem králům.“
- Bohumír PROCHÁZKA na Literárního Varnsdorfu 2016 v kategorii próza.
- Ilona PLUHAŘOVÁ na literární soutěži v rámci Polabského knižního veletrhu v Lysé nad Labem v kategorii poezie nad 18 let za báseň „Třináctka“.

3.cena

- Václav FRANC v celostátní literární soutěži nakladatelství STOPA za povídku „Blackout a Antonín Dvořáček“.

Čestné uznání a další ocenění

- Václav FRANC zařazen ve sborníku ze soutěže Jindřichohradecký textík VI. ročník (vydalo nakladatelství Epika, duben 2016) „Jindřichohradecký Textík“, resp. nominace na ceny, a to povídka „O lhaní a babiččině tajemství“ (kategorie próza) a „Pohádka pro dnešní děti“ (kategorie poezie).
- Václav FRANC ve 3.ročníku „Literární soutěže Jakuba Arbesa“ s povídkou „Zloděj“, která byla vybrána a zařazena do sborníku soutěže (jinak 8.místo).
- Bohumír PROCHÁZKA na Literárního Varnsdorfu 2016 v kategorii publicistika.
- Václav FRANC: - Literární Čáslav, v kategorii próza za povídku „Dr.Jekyll a Mr.Hyde z Poděbrad“

- Václav FRANC - Mělnický Pegas v kategorii poezie D (autoři, kteří již vydali sbírku) za soubor básní „Humor je lepší než tumor“
- Václav FRANC – Mobelova pochvala za sbírku básní „Geniální blbiny pro táty a maminy.“

*) Jestli nějaký Váš úspěch v uvedeném výčtu chybí, přihlaste se na moji adresu (Franczub@seznam.cz). Prosím autory, aby mi oznamovali průběžně i svoje další aktivity, aby náš přehled, nejen soutěžních výsledků, byl úplný.

ČAJ č. 123 – SENIOŘI Z HRADCE KRÁLOVÉ

Prosincový ČAJ bude tak trochu vzpomínkový. Často se setkáváme se sborníky mladých autorů, ale aby se tímto způsobem prezentovala starší generace, není tak obvyklé. Ale v roce 2015 vydalo město Hradec Králové sborník textů seniorů, kteří poslali svoje příspěvky do literární soutěže „Nevšední příběhy.“ Iniciativy se chopilo Centru sociální pomoci a služeb, o.p.s., (jmenovitě Helena Vostrovská) a vzniklo zajímavé dílko i díky ilustracím Stanislava Rejchrt. Možná že by autorům kritici vytkli nějaké nedostatky, ale je poznat, že příspěvky jsou psané s nadhledem, zápalem a chutí, že se v nich odrážejí životní zkušenosti. A čeho si cením především, předávají dalším generacím vzpomínky, moudrost. Bylo by škoda přijít právě o tyto cenné devízy. A jsem rád, že můžu některé autorky a autory představit v našem ČAJi.

O rozhovor jsem požádal další hradeckou autorku Jiřinu Valachovičovou. Ač se narodila u Prahy, v Hradci Králové žije již více než půl století, takže říká: „Hradec miluji a jeho architektura a parky nemají chybu!“

Tak trochu vánoční atmosféru doplňuje i moje starší povídka „Fronta na pětník.“

Václav

Johanna SINISALO - JÁDRO SLUNCE

Vydal Odeon v roce 2013

Přeložila Linda Dejarová

Finská autorka Johanna Sinisalo (1958) předkládá čtenáři román inspirovaný fantastickou literaturou. Její tvorba je označována přívlastkem "finské podivno", jak píše v doslovu Michal Švec.

Text vychází sice z reálných prvků, ale objevují se v něm nadpřirozené nebo mysteriózní motivy. V našem případě je to Eusistokratické uspořádání společnosti, která se na první pohled zdá dobré řešení, ale ve svém důsledku přináší celou řadu zásahů do života. Společnost prochází procesem šlechtění, kdy finální fází má být jakýsi nadčlověk. Snižuje se význam ženy ve společnosti na majetek manžela (např. muži si vybírají své ženy v jakémsi obchodě).

Představení knihy je složité, neboť autorka často používá formu dopisů hlavní hrdinky Vanny (Very) své sestře Manne (Míře), o které se domnívá, že ji její manžel zabil, ačkoliv se nikdy nenašlo její mrtvé tělo.

Navíc cituje slohové práce, či různé oficiální doklady (např. str. 186-7): "Povahová zkouška pokory mladých dívek z roku 1912".

Důležitou okolností knihy je i kapsaicin, což je alkaloid složený z plodů rostlin chilli.

Knihy popisuje vztah hlavní hrdinky k Jaremu, ale mnohem zajímavější a důležitější jsou pojmy ve společnosti. Eloj je vlastně poddruh ženského pohlaví, jenž se aktivně reprodukuje a pro nějž je typická všestranná péče o zdravé prospívání mužského pohlaví. Morlok je poddruh ženského pohlaví, u kterého nedochází k reprodukci. Román je vlastně feministickou beletrií, hrající si s možnou budoucností dalších pokolení.

Václav

ALMANACH NAKLADATELSTVÍ KMEN „HEJ, SLOVANÉ!“

Začátkem listopadu 2016 byl oficiálně pokřtěn almanach nakladatelství Kmen „Hej, Slované.“ Nakladatelství navazuje na započatou tradici, neboť v loňském roce vyšel almanach „Od války k válce.“

Jsem rád, že jsem se opět mohl almanachu zúčastnit povídkou z období 2.světové války. A kdo je ve sborníku zastoupen? Nejlépe nám to objasní editorka Ivana Blahutová.

Dovoluji si citovat z předmluvy: „Nakladatelství Kmen právě vydává svůj v pořadí druhý almanach – Almanach Kmene 2016. Vzhledem k podtitulu Hej, Slované! byl letošní sborník pojat jako česko-slovanský.

Obsahuje básně, povídky a další práce od dvaceti šesti autorů. Básně dvou z těchto spisovatelů – slovenského poety Sama Tomášika a českého Josefa Jaroslava Kaliny, od jehož narození letos uplynulo dvě stě let – byly vybrány coby ukázky pojetí všeslovanského tématu v literatuře obrozeneckého období. Vedle třinácti současných českých autorů (v abecedním pořadí jsou to: Ivana Blahutová, Jaroslav Čejka, Michal Černík, Michael Doubek, Ivo Fencel, Václav Franc, Eva Frantinová, Eliška Koppová, Břetislav Kotyza, Alois Reich, Marie Veselá, Jiří Žáček a Petr Žantovský) jsou do almanachu zařazeni současní básníci a prozaici z několika dalších slovanských národů. Slovensko zastupují Pavol Janík, Peter Štrelinger a Ján Tužinský. Jejich texty jsou publikovány v původním slovenském znění. Ruskou literaturu reprezentují Vadim Fedorov (v překladu Andreje Fozikoše); Andrej Fozikoš, Bogdana Něščeret, Natalia Skakun a Larisa Zubakovová (všichni čtyři v překladech Ivany Blahutové). Po jednom představiteli mají: Polsko – Andrzej Grabowski (v překladu Barbary Kantorové); Bulharsko – Valentin Kačev (v překladu Zornici Cvetkove a Martiny Salhiové); a literaturu

Lužických Srbů zastupuje již nežijící spisovatel Jurij Krawža (v překladu Zuzany Bláhové-Sklenářové). Autoři dostali naprostou volnost ve způsobu uchopení tématu a ve volbě žánru. Výsledkem je zajímavá mozaika, která vypovídá, nakolik je pro dnešní literáty všeslovanská idea již mrtvá, případně ještě živá. Almanach doprovází deset černobílých ilustrací Idy Huttové.“ Václav

Almanach si můžete objednat na stránkách http://nakladatelstvi-kmen.cz/index.php?id_category=3&controller=category.

VÁCLAV FRANC „DOPIS JEŽÍŠKOVI“

Dovoluji si krátkou ukázkou představit svoji knížku vzpomínek na dětství „Dopis Ježíškovi“, která v těchto dnech vyšla.

PRVNÍ PAMĚŤOVÁ STOPA

Od kdy si člověk pamatuje svůj život? A opravdu si některé věci pamatuje, nebo jsou to jen představy toho, co mu vyprávěl někdo z rodičů, starších sourozenců? Kdesi jsem četl, že si děvčátka pamatují svoje životní počátky z ranějšího věku než chlapečci. A co si vlastně pamatují já? Zcela nejasně, ale nějak ten pocit v sobě mám. Lezl jsem na kredenc a najednou jsem pod nožičkama necítil oporu. Tak jsem začal křičet o pomoc.

Nebo jak jsem říkal: „Zavši si kedenc, špukaj ti hrníčky!“ Ale pamatují si to vůbec, nebo je to právě věta, kterou jsem slyšel v rodině jako vzpomínku na svoje nejtěplejší dětství?

A pak si vzpomínám, že mě chtěli posadit na koně. Opravdového živého koně a já jsem strašně řval. Asi už tenkrát jsem nechtěl mít nic společného se zemědělstvím. A taky si vzpomínám, jak jsem velmi špatně jedl. Dost jsem si vybíral, ale asi jsem nebyl vybíravý, protože babička mi vždycky vybrala pár suchých brambor, které se vařily praseti. Ty pofoukala a já je posolené jedl a byla to ta největší pochoutka. Ale jedna vzpomínka na mě působila dost dlouho. Že jsem se bál sám ve vedlejším pokoji od hlavní světnice. Snad to bylo spojeno s návštěvou čertů, ale to si přesně nepamatuji.

Ale jednou večer, určitě jsem ještě nechodil do školy, jsem se díval do prosklených dveří vedlejšího pokoje. A uviděl jsem tam asi nějaký odlesk nebo prostě jen světlo, ale v mé dětské fantazii tam byl obličej

člověka. nějakého strašidla, které mě pozorovalo. Víím, že jsem se rozbřečel, nikdo nevěděl proč a já to nedokázal říct, jen jsem nechtěl jít vedle do pokoje spát. Protože tam někdo byl. Na ten pocit jsem si vzpomněl, když jsem viděl v Babičce Boženy Němcové ilustrované od Kašpara, jak se ten voják dívá oknem do Viktorčina pokoje. Něco takového jsem tam tenkrát vedle v pokoji viděl. A představoval jsem si, že ten někdo je tam schovaný za skříní a něco ošklivého mi udělá. Pochopitelně se mi nikdy nic nestalo, ale ta představa mě provázela dlouho, dokonce tak dlouho, že jsem na ni ani v dospělosti nezapomněl.

Stejně jako jeden hrůzostrašný sen. Taky se mi musel zdát někdy v době, kdy jsem ještě nechodil do školy. Stál jsem v tom snu mezi chlěvem a sklepem. Díval jsem se na panskou zahradu a jako za stodolu. Tam byla jedna jablň, říkali jsme těm jablkům „Bartoničkova“, snad podle roubů, které táta nebo ještě děda dostal od pana Bartoníčka. A najednou v tom snu proti mě běžel nějaký chlap. Vůbec nebyl podobný někomu z reálného života, ale musel to být nějaký vrah nebo minimálně zloděj, utíkal ke mně, já chtěl křičet, ale znáte to, ve snu nevydáte hlásku, i kdyby vás na nože brali. A pak do mě strčil a utekl vrátky na panskou zahradu a to jsem se pochopitelně probudil. Častokrát jsem si na ten sen vzpomněl i v reálném životě, i když se mnohé změnilo. Táta zboursal kůlnu u stodoly, ale i dnes po půl století si na toho vraha pamatuji.

Zvláštní pocity jsem potom prožíval, když jsem poprvé spal v Řehči sám. Možná si myslíte, že to bylo v mládí, když rodiče byli na tancovačce nebo na plese, ale to není pravda. Poprvé jsem v Řehči spal sám v dubnu 2006, když už oba rodiče byli v Novém Bydžově v léčebně. Byl to zvláštní pocit, přece jenom jsem těm zvukům odvykl. A pochopitelně i ve svých 44 letech jsem si vzpomněl i na onoho bubáka ve vedlejším pokoji, který mi v dětství naháněl strach.

Ale abych nekončil smutně, taky si pamatuji, jak jsem byl malý a šli jsme na Vánoce do vedlejšího pokoje za síní a tam najednou stál stromček. Byl to malý zázrak. A přiznám se, že když tam otevřu dveře, vidím tam ten stromček stát. Prostě jsou pro mne ty vzpomínky strašně živé. Jen si někdy říkám, že to snad ani nemohla být pravda, že se mi to všechno jenom zdálo. Kdo ví, ale na svém harddisku v mozku mám všechno tohle zapsáno. A tak si můžu dovolit napsat do svých povídek, že chodím pro náměty do svého dětství

Pohodové prožití Vánoc a hodně úspěchů v roce 2017,
mnoho příjemných chvil s kulturou a literaturou zvláště
všem čtenářům KOBRY
přeje
Václav
(Foto Martin Žantovský)

KOBRA

Kulturní občasník regionálních autorů
Interní tiskovinu regionálních autorů Jičínska
Připravil : Václav Franc, K Hájků 1724, 509 01 Nová Paka
Franczub@seznam.cz
Ročník 17. Číslo 12. Prosinec 2016.
(3.prosince 2016)
www.ikobra.cz